

Arta teatrală românească – militantism și angajare

Participă : Dumitru CHESA, Nicolae DINICĂ,
Valeriu DOGARU, Virgil OGAȘANU, Ion PAVLESCU,
Ion PUNEA

Pentru întregul nostru popor, a 65-a aniversare a fărurii Partidului Comunist Român reprezintă un eveniment cu multiple și majore semnificații. Grandioasele realizări pe plan economic, social, cultural, ale României socialiste, noul ei statut dobândit în rîndul națiunilor lumii, cu puterea de netăgăduit a faptelor demonstrează justetea politicii partidului nostru comunist, stegarul tuturor victoriilor noastre.

Un rol decisiv în fărurirea acestui nou destin, în edificarea noii orinduri socialiste pe pămîntul românesc, l-a avut partidul nostru în cele două decenii care au urmat Congresului al IX-lea, decenii intrate în conștiința noastră sub numele „Epoca Nicolae Ceaușescu“. O epocă fără precedent în istoria milenară a patriei, prin cutezanța și consecvența gîndirii revoluționare, prin capacitatea partidului nostru, a conducătorului iubit, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a protecta științific noile dimensiuni ale progresului, de a evalua permanent datele realității dinamice, de a contopi într-un singur șuvoi energiile creatoare ale poporului.

Plenara C.C. al P.C.R. din 1—2 aprilie 1986 constituie un eveniment major în viața politică, economică și socială a țării. Magistrala cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, precum și documentele adoptate vor crea, fără îndoială, în toate sectoarele, premise pentru creșterea calității muncii, pentru îmbunătățirea simțitoare a întregii activități, un nou și puternic impuls pentru perfecționarea neîntreruptă a procesului de dezvoltare multi-laterală a societății noastre.

În acest context de puternică însuflețire și unitate, de fermă angajare revoluționară, am pus secretarilor organizațiilor de partid din cîteva teatre următoarele întrebări :

1. În toate întreprinderile și instituțiile, organizațiile de partid au rolul conducător, dinamizator și inspirator al întregii activități. Deosebit de importantă în această privință este concepția secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, potrivit căreia partidul, organizațiile de partid acționează nu ca un organism situat deasupra societății, ci dinăuntru unităților social-economice, în cadrul sistemului democratic de conducere, al democrației muncitorești revoluționare.

Cum se manifestă această trăsătură a activității de partid în soluționarea importantelor probleme de creație cu care se confruntă teatrul dumneavoastră ?

2. Cum a contribuit și cum își propune să acționeze și în viitor organizația de partid din teatrul dumneavoastră în domeniul reprezentării scenice a operelor valoroase din dramaturgia națională contemporană ?

3. La indicația conducerii partidului, partidul, poporul nostru desfășoară în prezent o intensă activitate pentru a imprima în-

tregii vieții sociale o nouă calitate. Cum se concretizează această preocupare esențială în activitatea dumneavoastră, potrivit specificului artei teatrale?

4. În ultimii ani, teatrele, în afara reprezentațiilor prezentate pe propriile scene, fac dese deplasări în țară, ocupându-se intens, totodată, în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, de îndrumarea teatrelor populare și muncitorești, a teatrului de amatori. Care este contribuția organizației de partid, a comuniștilor, a colectivului dumneavoastră la continua dezvoltare a creației artistice de masă?

5. În pragul celei de-a 65-a aniversări a gloriului nostru partid, comuniștili, întregul popor au sărbătorit un eveniment de cea mai mare importanță: împlinirea a două decenii de la Congresul al IX-lea al partidului, care a inaugurat epoca cea mai rodnică din întreaga istorie a României, numită cu îndreptățită mîndrie: „Epoca Nicolae Ceaușescu”. Ce au însemnat și ce înseamnă aceste două decenii, această perioadă istorică, pentru colectivul dumneavoastră?

1

ION PAVLESCU, secretarul organizației de partid de la Teatrul Giulești:

— Aplicînd principiile ce izvorăsc din Programul ideologic al partidului — cartă fundamentală a activității noastre — organizația noastră de bază conduce și polarizează întreaga muncă de creație din Teatrul Giulești, pe pozițiile unei profunde angajări politice, ale unui înalt spirit militant care să integreze scena noastră, ca de altfel toate scenele teatrelor, în vastul proces de educare a maselor, proces ideologic și moral de formare a unui om cu înaltă conștiință revoluționară și patriotică.

Evoluția ascendentă a artei teatrale, mesajul esențial umanist al spectacolului românesc contemporan, preocupat de raporturile dintre societate și individ, de frământările și năzuințele morale, de pasiunile și problemele omului nou, constructor conștient al societății socialiste, au fost principalele obiective care au stat permanent în atenția organizației noastre de partid, a conducerii teatrului, a întregului colectiv artistic. Înțelegînd astfel rolul formativ al artei, și de aici înalta responsabilitate a creatorilor față de vremurile noi pe care sînt chemați să le prezinte prin spectacole vii, atrăgătoare, cu un ecu pozitiv în rîndul spectatorilor, organizația noastră de partid se străduiește să creeze un climat de muncă favorabil manifestării plene a talentelor, fanteziei, spiritului novator.

În acest scop, biroul organizației de bază poartă un dialog permanent cu toți factorii de creație din teatru, pentru a transpune în viață politica partidului nostru în ce privește alegerea repertoriului, realizarea spectacolelor și eficiența educativă a acestora.

NICOLAE DINICĂ, secretarul organizației de partid de la Teatrul Mic:

Organizația noastră de bază caută metode și modalități noi, profund democratice, bazate pe consultarea oamenilor muncii, pentru ca din confruntarea directă și deschisă a opiniilor să rezulte căile cele mai bune de rezolvare a tuturor problemelor specifice activității noastre. Biroul organizației de bază acordă o mare importanță discuțiilor individuale, tuturor propunerilor și sugestiilor venite din rîndul oamenilor muncii, prin intermediul adunărilor generale de partid, cît și prin contactul direct pe care-l stabilește cu toți membrii colectivului artistic. O formă eficientă în această privință o constituie dezbaterile pe care le organizăm asupra spectacolelor, cu oameni ai muncii din diverse domenii de activitate.

DUMITRU CHESA, secretarul organizației de partid de la Teatrul de Comedie:

— Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român — la care am avut prilejul să particip ca invitat — a dezbătut și aprobat hotărîri de o importanță istorică inestimabilă pentru viitorul țării. De la tribuna acestui înalt forum, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a spus: „Este necesar să păstrăm permanent spiritul viu, novator, revoluționar al partidului, al activității teoretice și ideologice, să acționăm în permanență pentru perfecționarea și ridicarea rolului conducător al partidului în raport cu noile etape, cu cerințele dezvoltării economice-sociale, ale științei și culturii. Să facem totul pentru ca întotdeauna partidul nostru să rămîină un partid revoluționar, să dinamizeze întreaga dezvoltare, să mențină spiritul revoluționar, patriotic, de luptă al poporului nostru”.

„Marele fluviu își adună apele” de Dan Tărchilă, Teatrul Mic

Pornind de la rolul conducător al partidului, de la sarcinile ce revin organizațiilor sale, organizația de bază de la Teatrul de Comedie a acționat ferm pentru alcătuirea unui program de activitate care s-a remarcat în general prin continuitate, prin creșterea randamentului individual și colectiv, prin întărirea disciplinei. Biroul organizației de bază acordă o mare însemnătate ridicării nivelului politico-ideologic al membrilor de partid, al tuturor oamenilor muncii din instituția noastră, prin învățămîntul de partid, la care dezbaterem cele mai importante probleme ale contemporaneității, pe plan intern și extern, cît și prin viziunile organizate în mari întreprinderi din Capitală și din țară, (Fabrica de sticlă, Întreprinderea „23 August”, „Danubiana”, IMUAB etc.), unde actorii fac un schimb de experiență direct și util cu muncitorii, producătorii bunurilor materiale din țara noastră.

În principal, în organizația noastră de bază se dezbate probleme vitale ale instituției, ca : proiectul de repertoriu, planul economico-financiar etc. Organizația de partid, biroul, supune periodic unei analize profunde conținutul politic și ideologic al repertoriului, calitatea spectacolelor, urmărind să întărească neconținut responsabilitatea comuniștilor, a întregului colectiv artistic față de „produsul finit” care apare pe scenă, atenți în special la eficacitatea lui asupra publicului.

Confruntat cu cerințele firești ale eficienței economice, în condițiile adaptării la mecanismele autofinanțării, colectivul nostru a reușit, prin sporirea considerabilă a energiei creatoare, prin unele inițiative deosebit de valoroase, să găsească forme noi de atragere a publi-

cului, din rîndul celor mai diverse categorii de spectatori.

VALERIU DOGARU, secretarul organizației de partid de la Teatrul Național din Craiova :

— Organizația de partid de la Teatrul Național din Craiova nu numai că participă la toate acțiunile întreprinse de conducerea teatrului, dar ea este promotorul celor mai valoroase inițiative. Toate problemele importante cu care ne confruntăm fac obiectul unor dezbateri serioase în adunările generale de partid, iar discuțiile individuale pe care le are biroul organizației de bază cu membrii de partid mi se par a fi o formă dintre cele mai eficiente ale activității comunistilor.

În adunările generale de partid, cît și în discuțiile individuale, comunistii aduc o contribuție substanțială la alcătuirea repertoriului teatral, la folosirea cît mai judicioasă a întregului potențial artistic, făcînd totodată propuneri concrete în legătură cu diversele acțiuni pe care trebuie să le întreprindem în vederea îndeplinirii în condiții cît mai bune a sarcinilor privind autofinanțarea.

ION PUNEA, secretarul organizației de bază de la Teatrul „Nottara“ :

— Nici o problemă importantă privind activitatea teatrului nu se rezolvă fără a fi discutată de către biroul organizației de bază și conducere.

Organizația de partid este preocupată în primul rînd de programul ideologic-artistic care după ce se discută în biroul organizației și în comitetul oamenilor muncii se supune spre dezbateri adunării generale de partid, precum și adunării generale a oamenilor muncii. El se definitivează numai după o amplă analiză, după ce comunistii din organizația noastră își exprimă deschis opiniile, fac propuneri concrete, sugestii valoroase, cea mai mare atenție acordîndu-se conținutului repertoriului, locului pe care îl ocupă piesa românească, valorii artistice a spectacolelor și ritmicității realizării lor, precum și modului în care sînt ele valorificate în fața publicului.

Trimestrial, organizația de partid analizează cîte un sector de activitate, făcînd apoi conducerii teatrului propuneri asupra măsurilor ce trebuie luate.

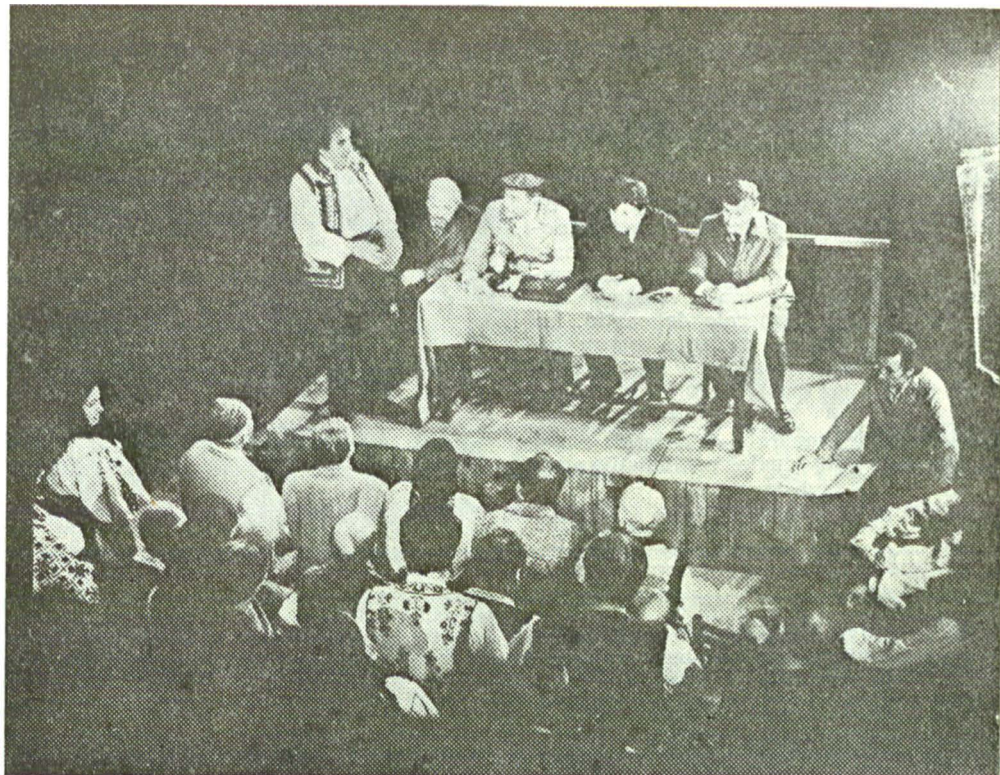
VIRGIL OGĂȘANU, secretarul organizației de partid de la Teatrul „Bulandra“ :

George Calboreanu, Aura Buzescu și Ion Finteșteanu în „Anii negri“ de N. Moraru și Aurel Baranga, Teatrul Național din București

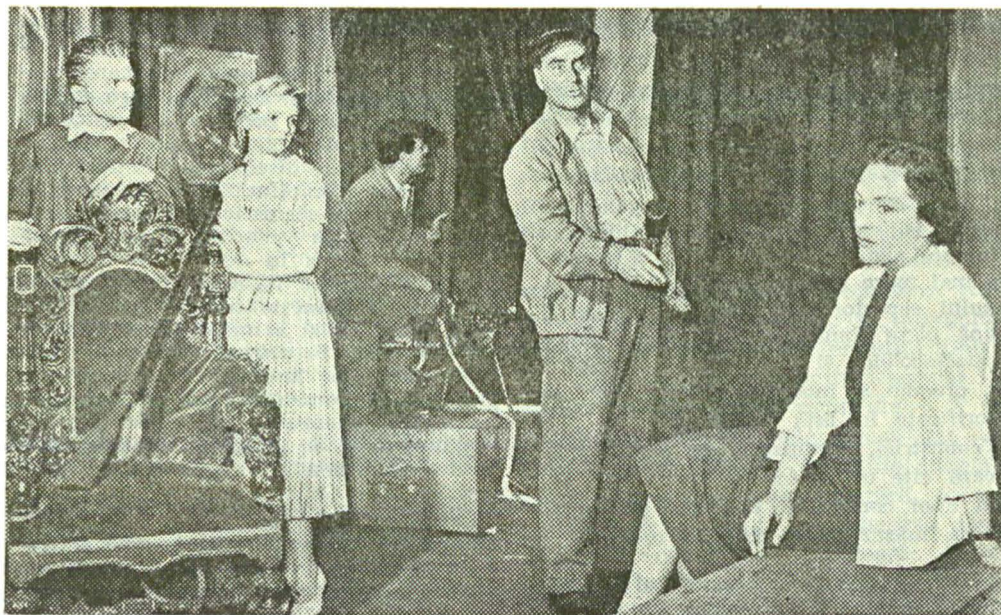
— O să încep cu un adevăr pe care teoretic îl știm de mult și practic îl redescoperim în fiecare zi : specificul activității teatrale presupune implicarea responsabilă a tuturor factorilor care contribuie la realizarea produsului nostru finit : spectacolul. Este o muncă a tuturor, care trebuie să disciplineze fantezia, să dea farmec disciplinei, să coordoneze și să sincronizeze riguros capacitatea colectivă de efort în vederea obținerii unor rezultate optime. În acest context, organizația de partid își îndeplinește misiunea și își împlinește vocația prin activitatea de zi cu zi a membrilor ei, activitate orientată în primul rînd spre realizarea sarcinilor imediate. Dar obiectivul principal al muncii noastre este ca aceste sarcini concrete — ale zilei sau ale stagiunii — să se integreze într-o viziune care să cuprindă și să satisfacă perspectiva.

Organizația de partid este cadrul în care se discută critic și autocritic activitatea teatrului, în care se argumentează proiectele noastre de viitor. Rigoarea teoretică din dezbaterile învățămîntului

„Puterea și Adevărul“ de Titus Popovici, Teatrul „Bulandra“

În prim plan, Gh. Cozorici, Silvia Popovici, Toma Dimitriu, Irina Răchițeanu în „Surorile Boga“ de Horia Lovinescu, Teatrul Național din București

ideologic devine de asemenea un instrument de analiză al diverselor aspecte din viața teatrului.

Evident, problemele de creație nu își pot găsi rezolvarea concretă într-o ședință. Ele se soluționează pe scenă, în repetițiile în care o luăm mereu și mereu de la început. Rolul activității de partid este să mențină treaz sentimentul că fiecare membru al trupei, toți cei care participă la realizarea spectacolului sînt responsabili nu numai față de destinul lor, ci și față de viața culturii românești.

2

NICOLAE DINICĂ : Conștiinți de faptul că prin spectacolele prezentate pe scena teatrului trebuie să angajăm dezbatere pe teme majore ale existenței și construcției socialiste, să cultivăm tot mai intens responsabilitatea umană, patriotică și cetățenească, să contribuim la formarea omului nou, cu o înaltă conștiință și un comportament superior, este firesc să considerăm ca obiectiv fundamental al întregii noastre activități includerea în repertoriu a celor mai valoroase piese românești de actualitate.

VALERIU DOGARU În teatrul nostru, la inițiativa biroului organizației de bază, în colaborare strînsă cu secretariatul literar, s-au format grupe de lectură în vederea alcătuirii repertoriului. De fiecare dată, repertoriul a fost discutat și aprobat în adunările generale de partid. În acest context, Teatrul Național a avut și va avea întotdeauna un repertoriu în care la loc de cinste stau și vor sta piesele de inspirație socialistă. Mărturie o constituie faptul că afișul Teatrului Național din Craiova este onorat în ultimii ani de numele unor autori dramatici de prestigiu, precum: Paul Everac, Ecaterina Oproiu, D. R. Popescu, Tudor Popescu, Marin Sorescu, Horia Lovinescu, Theodor Mănescu, I. D. Sîrbu și alții.

De altfel, cu piesele românești contemporane, Teatrul Național din Craiova a obținut nenumărate premii atât la edițiile Festivalului național „Cîntarea României”, cît și la toate concursurile la care teatrul nostru a participat. Spectacolul cu piesa lui D. R. Popescu **Paznicul de la depozitul de nisip** a fost distins cu nu mai puțin de treisprezece premii. Cred că acest lucru spune foarte mult în legătură cu atenția deosebită de care se bucură dramaturgia națională în concepția organizației de partid, a conducerii teatrului nostru.

DUMITRU CHESA : În alegerea repertoriului ne-a călăuzit principiul potrivit căruia o creație artistică autentică este

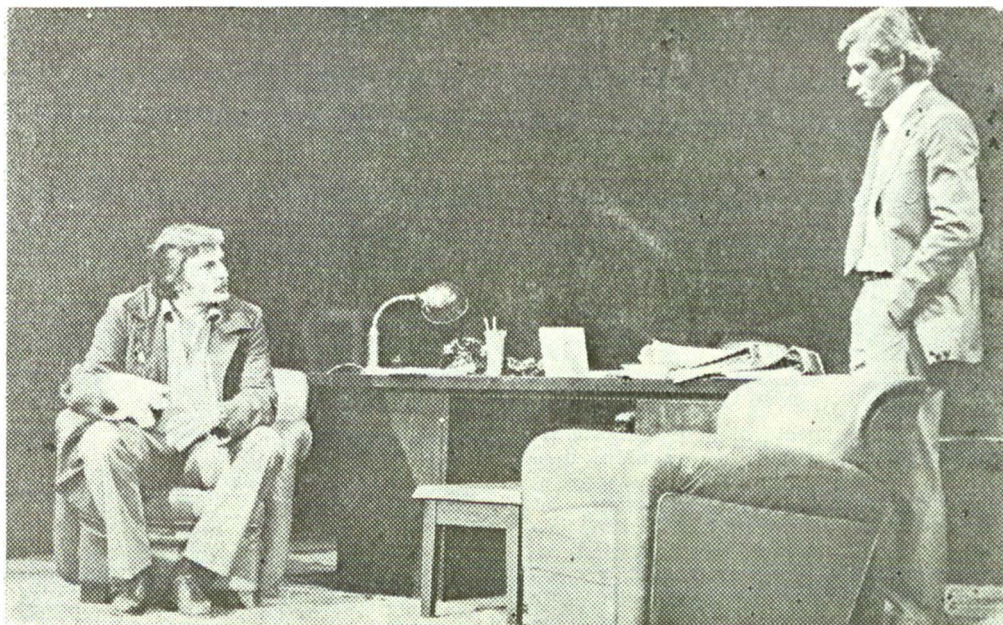
Emil Liptac și Emil Botta în „Oameni care tac” de Al. Voitin, Teatrul Național din București

eficientă prin modul în care cultivă atitudinile fundamentale, acționează asupra profilului moral, civic al omului, determină un comportament conștient superior în toate domeniile, inclusiv cel productiv. Numai astfel, pe calea „mîinii” și a „inimii”, pot deveni beneficiari ai artei teatrale și acei oameni care produc de fapt bunurile materiale.

În acest sens, biroul, organizația de partid, au sprijinit conducerea Teatrului de Comedie, secretariatul literar, în promovarea și valorificarea cît mai judicioasă a dramaturgiei românești, inspirată din realitatea noastră socialistă. Ca rezultat, în existența sa de 25 de ani — anul 1986 fiind an aniversar —, Teatrul de Comedie a prezentat 75 de premiere, dintre care 45 de premiere cu piese românești, într-un total de 8.485 de spectacole, cu 4.402.248 de spectatori.

O asemenea politică repertorială s-a ținut în teatrul nostru și în ultimii ani, fiind reprezentate piese de Ion Băieșu, Tudor Popescu, Dumitru Solomon, Iosif Naghiu și alți dramaturgi contemporani.

Teatrul de Comedie își propune ca și pe viitor să fie un colaborator de nădejde al dramaturgiei noastre, inspirată din realitățile socialiste, urmărind cu precădere — așa cum ne cere secretarul general al partidului — ridicarea conștiinței maselor, formarea omului nou, convinși fiind că numai oameni cu o nouă calitate moral-politică pot fi creatorii de bunuri materiale care să ducă România pe noi culmi de progres și civilizație.

Florin Piersic și Traian Stănescu în „Cartea lui Ioviță” de Paul Everac, Teatrul Național din București

VIRGIL OGAȘANU : Teatrul „Bulandra” — încă de la începuturile sale — a contribuit în mod substanțial la constituirea fondului de aur al dramaturgiei românești postbelice.

Criteriul nostru de selecție a fost și este valoarea, și această valoare, transcrisă în versiuni scenice consistente, devine într-adevăr un bun public. **Răceala** de Marin Sorescu se joacă la noi de nouă ani. **Gustul parvenirii** de Paul Everac a depășit recent 250 de reprezentații. Sunt doar două exemple din repertoriul curent al teatrului. Conștienți că piesa românească de actualitate nu validează nobilul titlu de artiști militanți, sintem hotărâți ca și pe viitor, prin efortul creator al regizorilor și interpretilor, să justificăm opțiunile noastre repertoriale.

ION PUNEA : În întreaga politică repertorială, organizația de partid, conducerea Teatrului „Nottara” sînt călăuzite de îndemnul secretarului general al partidului, care de la înalta tribună a Congresului al XIII-lea a spus : „Întreaga activitate cultural-artistică educativă trebuie să servească poporului, să ofere programe care să reflecte permanent munca sa eroică, dorința sa de cunoaștere și virtuțile morale ce-i sînt caracteristice”.

În acest scop, biroul organizației de bază, ceilalți comuniști din organizația noastră de partid militează cu consecvență, pentru introducerea în repertoriu a operelor celor mai valoroase din dramatur-

gia națională inspirată din realitățile socialiste. În discuțiile planificate pe care biroul organizației de bază le are cu secretariatul literar și cu regizorii artistici, se pune în primul rînd problema includerii în repertoriu a pieselor originale, teatrul nostru reprezentînd anual trei, patru piese românești contemporane.

Biroul, întreaga organizație de partid, în strînsă colaborare cu conducerea teatrului, manifestă de asemenea un viu interes, depune mari eforturi ca aceste piese să fie reprezentate, nu ca o sarcină de serviciu, ci în condiții artistice optime, atît în ce privește distribuția, realizarea scenică, cît și programarea lor într-un plan de organizare a spectacolelor, întocmit cît mai judicios.

ION PAVLESCU Teatrul Giulești și-a făcut din promovarea dramaturgiei naționale un obiectiv de bază al politicii repertoriale.

În importanta acțiune de alcătuire a repertoriului, organizația de bază, prin multiple acțiuni, pornind de la simpla lectură a textelor și ajungînd pînă la privirea de sinteză asupra peisajului dramaturgiei contemporane, urmărește ca prin piesele propuse să promoveze cu consecvență spectacole inspirate din realitățile socialiste. Dramaturgi astăzi reușiți și-au găsit la începutul activității lor creatoare o confirmare la public prin spectacole de referință montate pe scena teatrului nostru, cum ar fi : Paul Everac

„Studiu osteologic...” de D. R. Popescu, Teatrul Național din Timișoara

„Clipa” de Virgil Stoenescu după Dinu Săraru, Teatrul „V. I. Popa” din Birlad

(Ochiul albastru), Dan Tărcihilă (Corabia cu un singur pasager), Iosif Naghiu (Absența). Această politică repertorială și-a dat roadele și-n următorii ani, când noi dramaturgi au venit să îmbogățească paleta dramaturgiei originale pe scena teatrului nostru: D. R. Popescu (Acești îngeri triști), M. R. Iacoban (Tango la Nisa), Paul Ioachim (Goana), Al. Sever (Descăpătinarea), Tudor Popescu (Nu ne naștem toți la aceeași vîrstă) și încă mulți alții.

3

ION PUNEA: O epocă nouă în teatru — ca și în oricare artă — a cerut și va cere întotdeauna, odată cu înnoirea conținutului de idei, dezvoltarea acelor mijloace de expresie corespunzătoare, apte să intre în rezonanță cu sensibilitatea modificată a spectatorilor, sporită prin creșterea generală a calității vieții și a nivelului de cunoaștere, prin lărgirea orizontului estetic al receptării, prin experiența acumulată în cadrul propriei activități de creație.

La Teatrul „Nottara”, organizația de partid, conducerea, cît și întreg colectivul artistic sînt foarte preocupate în ultima vreme de problema calității muncii noastre. Înainte de a fi înscrisă în repertoriu o piesă de teatru, ea este citită de întreg biroul de partid, din care fac parte patru actori și un regizor artistic. Abia după aceea ea intră în discuția Comitetului oamenilor muncii. De asemenea, pentru fiecare piesă intrată în repetiție se întocmește un plan de realizare, plan care este urmărit nu numai de conducerea teatrului, ci și de biroul organizației de bază. Pînă la vizionarea de către Comitetul oamenilor muncii a spectacolului finit, conducerea teatrului, împreună cu doi sau trei actori din biroul organizației de bază, participă la repetiții în anumite stadii de muncă, făcînd unele observații, propunînd măsuri de îmbunătățire.

În adunările generale de partid, analizăm, de regulă trimestrial, cîte un spectacol, în spiritul unei exigențe sporite, urmărind calitatea muncii sub toate aspectele: artistic, tehnic și financiar. Iar propunerile judicioase care se fac devin măsuri obligatorii de îndeplinit pentru toți factorii răspunzători. Și cum aceste adunări de partid sînt în majoritatea lor deschise, folosim astfel în aprecierile, precum și în măsurile care se iau pentru ridicarea permanentă a calității muncii contribuția tuturor membrilor colectivului artistic.

VIRGIL OGĂȘANU: Referindu-mă la calitatea muncii, trebuie să spun că ne preocupă mult lupta împotriva acelei men-

talități care naște „spectacole de serviciu”. Decalajele valorice sînt inerente — pînă la un punct — în orice activitate artistică. (Se spune că uneori și Homer aștepta.) Dar nu ne mai putem permite ca din pornire să ne drămuim efortul, să începem pe linia minimei rezistențe și să ne declarăm satisfăcuți la limita corectitudinii.

Trebuie să jucăm mereu cu dorința de a cîștiga, și în cazul nostru cîștigul îl reprezintă bucuria și înțelepciunea spectatorului din toate zilele anului.

În al doilea rînd, ne străduim — și chiar reușim — să păstrăm spectacolelor calitatea lor de la premieră. Cred că aici este unul din secretele trăinicii legăturii cu partenerul nostru cel mai fidel: publicul.

VALERIU DOGARU: Teatrul Național din Craiova are o echipă valoroasă de actori recunoscuți pe plan național, mulți dintre ei apărînd în roluri importante atît pe micul cîț și pe marele ecran. N-aș vrea să supăr pe nimeni, dar sînt convins că teatrul nostru are la ora actuală una dintre cele mai valoroase trupe din țară. Am început cu acest preambul pentru a vă putea demonstra că, dispunînd de o asemenea trupă de actori, de oameni minunați, care muncesc cu reală dăruire și abnegație în toate celelalte compartimente, organizația de bază reușește să îndrume și să însuflețească colectivul pentru a obține o nouă calitate a reprezentațiilor, a întregii activități artistice.

De fapt, problema calității muncii a constituit dintotdeauna o preocupare pentru conducerea teatrului. Acum însă ea stă în prim-planul activității noastre. Toate spectacolele teatrului nostru au fost și sînt ferite de idei nocive, de reprezentări stîngace sau lipsite de bun-gust, iar piesele vechi din tezaurul culturii românești apar totdeauna pe scenă într-o concepție contemporană. Biroul organizației de bază și conducerea teatrului au și vor avea și pe viitor o mare grijă ca toate spectacolele să se prezinte la un nivel artistic cît mai ridicat. Ne îngrijim de asemenea ca pînă și piesele de divertisment să fie montate nu în mod superficial, numai în scopul efemer de a distra pentru două ore publicul, ci căușînd să subliniem ideile importante pe care le cuprind, contribuind astfel și pe această cale la educația comunistă a spectatorilor.

De altfel, în tot timpul existenței sale, teatrul românesc a știut să descopere modalități noi de exprimare, să-și perfecționeze stilul regizoral și de interpretare, mișcarea noastră teatrală de azi fiind apreciată în mod deosebit și așezată în primele rînduri în lume.

ION PAVLESCU : Ca să obținem o nouă calitate a muncii, ne-am preocupat, cum era și firesc, de perfecționarea artei scenice, de instaurarea unui climat de muncă și creație, care să tindă spre autodepășire, spre atingerea unor parametri calitativi superiori, manifestând totodată un interes crescând față de ce este nou și valoros în arta teatrală, în creația dramaturgică contemporană, cu precădere cea originală. Una din metodele de lucru folosite este și aceea de a invita la biroul organizației de bază membri și nemembri de partid din cadrul colectivului, pe care-i solicităm să-și exprime părerile în legătură cu activitatea artistică a teatrului. Obişnuim de asemenea să organizăm unele spectacole urmate de discuții, cu oameni ai muncii din întreprinderi și instituții, care ne fac propuneri, sugestii valoroase legate de calitatea artistică a reprezentățiilor. Sistemizarea tuturor acestor propuneri în cadrul unor referate ce sînt prezentate periodic, ori includerea lor în planurile de măsuri ale biroului organizației de bază și comitetului oamenilor muncii, alcătuirea unor planuri unice sau comune ale biroului organizației de bază cu alți factori decizionali din teatru, precum și raportul secretarului la adunarea generală, care cuprinde obligatoriu răspunsul la toate problemele ridicate de membrii și nemembrii de partid din instituția noastră, precum și la cele ridicate de participanții din afară care vizionează spectacolele, constituie cîteva modalități de acțiune ale organizației de partid, menite să determine o nouă calitate a activității artistice din teatru.

NICOLAE DINICĂ : Realizarea unei noi calități a muncii este strîns legată de înțelegerea profundă a indicației tovarășului Nicolae Ceaușescu, care la Congresul al XIII-lea al partidului a spus : „O nouă calitate în toate domeniile presupune un om nou, înzestrat cu un orizont larg și o temeinică pregătire profesională și politică, în stare să sesizeze la timp ceea ce nu mai corespunde realităților și trebuie înlăturat, ceea ce este nou și trebuie stimulat și promovat cu mai mult curaj...”

În plămădirea și formarea acestui om nou, teatrele au și ele un rol deosebit de important, pe care și-l pot îndeplini numai în măsura în care vor reuși să prezinte pe scenă contemporanilor noștri modele umane, modele în care aceștia trebuie să se recunoască sau spre care trebuie să tindă. Dar aceasta depinde de calitatea pieselor pe care le jucăm, de calitatea și perfecționarea artei scenice, în ultimă instanță de calitatea însăși a regizorilor, a actorilor, de nivelul lor politico-ideologic și profesional, de pasiunea cu care-și fac munca, de modul în care reușesc sau nu să sensibilizeze sufletul spectatorului.

DUMITRU CHESA : Teatrul de Comedie este înzestrat cu o trupă de actori încredințată și talentată. Tocmai de asta, fiecare nou spectacol reprezintă pentru noi un examen atît în fața publicului, cît și în fața propriei noastre conștiințe, organizația de bază reușind să stimuleze, în adunările generale de partid și în Consiliul oamenilor muncii, dezbateri vii, într-un ascuțit spirit critic și autocritic, care să ne ajute să realizăm o nouă calitate a muncii, exprimată nu într-un singur spectacol, ci în toate.

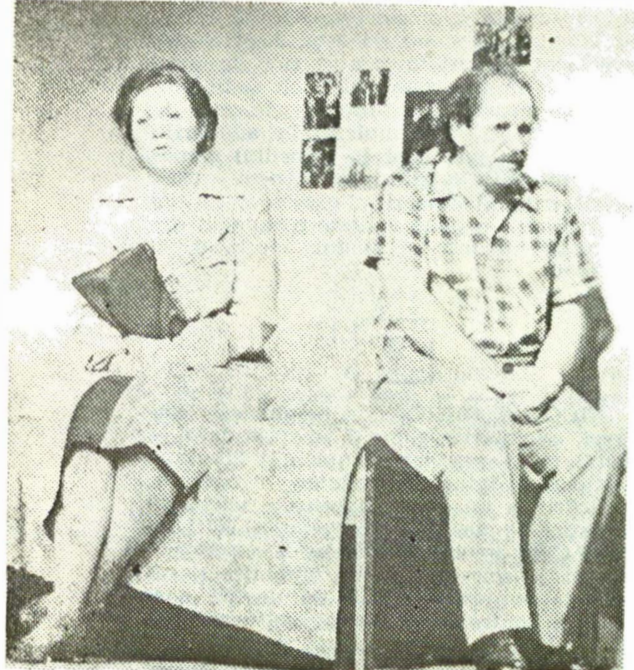
4

NICOLAE DINICĂ : În nenumărate rînduri, secretarul general al partidului a subliniat marea importanță a Festivalului național „Cîntarea României”, necesitatea ridicării la un nivel superior a activității artistice de masă. La Congresul al XIII-lea al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus : „Casele de cultură, cluburile și căminele culturale trebuie să devină adevărate centre ale creației cultural-artistice, ale manifestărilor largi a spiritului creator al poporului nostru, care a fost întotdeauna făuritorul și păstrătorul celor mai înaintate tradiții de artă și cultură, al limbii române”.

Pornind de la acest imperativ, organizația de partid de la Teatrul Mic a considerat drept o datorie de onoare sprijinul pe care colectivul nostru trebuie să-l acorde permanent creației artistice de masă, și a înțeles necesitatea de a stabili o legătură directă, cît mai strînsă cu casele de cultură, teatrele populare și muncitorești, cluburile și căminele culturale.

În acest scop, în toate planurile de muncă ale biroului, ale organizației de bază, întocmite de comun acord cu conducerea teatrului, sînt prevăzute acțiuni concrete și responsabilități precise, în adunările generale de partid prezentîndu-se rapoarte despre modul cum au fost ele realizate. Mulți dintre actorii noștri se ocupă direct de instruirea echipelor artistice; alții fac parte din juriile care se organizează cu ocazia festivalurilor. Sub direcția îndrumare a Teatrului Mic s-a născut în București un nou teatru muncitoresc, pe platforma industrială a Uzinelor „23 August”, teatru care își desfășoară cu succes activitatea.

Plecînd de la premisa că în orînduirea noastră teatrul este un bun național, de care întreg poporul trebuie și poate să beneficieze, spectacolele Teatrului Mic sînt reprezentate pe multe scene ale țării. Jucăm cu aceeași dăruire și seriozitate pe scenele teatrelor profesioniștii și la teatrele populare, la teatrele muncitorești, casele de cultură etc.

Dorina Lazăr și Corado Negreanu în „Nu ne naștem toți la aceeași vîrstă” de Tudor Popescu, Teatrul Giulești

VALERIU DOGARU : Teatrul Național din Craiova, cu o trupă relativ mică, de numai 33 de actori, are de acoperit, sub aspect artistic, spre deosebire de alte teatre ale țării, o zonă foarte mare, și anume întreaga Oltenie. În aceste condiții, numărul reprezentațiilor în deplasare și turnee se ridică la 130—140 anual; adăugînd cele prezentate pe propria scenă, ajungem într-un an la peste 500, fără a mai pune la socoteală serile de poezie, spectacolele muzical-literare, simpoziioanele, conferințele experimentale etc. La acest mare volum de muncă, membrii colectivului nostru își găsesc totuși timp să se ocupe și de îndrumarea mișcării artistice de amatori, instruind echipe ale teatrelor muncitorești și populare, brigăzi artistice, organizînd recitaluri de poezie; colegii noștri sînt mîndri de premiile cîștigate de aceste formații în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”. În viața organizației noastre de partid, problema aceasta ocupă un loc atît de important, încît trimestrial biroul organizației de bază analizează activitatea de îndrumare a artiștilor amatori.

Tinînd seama, totodată, de îndemnul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, invităm deseori artiști amatori din rîndul celor mai talentați să joace alături de colegii lor profesioniști pe scena Teatrului Național din Craiova.

ION PAVLESCU Acordînd o mare atenție manifestărilor din cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, biroul organizației de bază înscrie în planul de muncă trimestrial cel puțin două-trei manifestări, urmărindu-se ca Teatrul Giulești să fie cu regularitate prezent pe platformele industriale din București, la cluburile muncitorești, în școli, precum și în centre muncitorești din țară care nu au un teatru. Biroul organizației de partid l-a împuternicit pe actorul Nicolai Ivănescu, secretar adjunct organizatoric, să se ocupe de îndrumarea activității cultural-artistice și la sate. Deocamdată am luat în grijă căminul cultural din comuna Chitila — sectorul agricol Ilfov. Și alți membri de partid (Mircea Cruceanu, Sergiu Demetriad, Mugur Arvunescu, Sabin Făgărășanu) se ocupă, de ani de zile, în cadrul activității obștești, de îndrumarea unor formații de teatru din cluburi și teatre muncitorești, efortul lor fiind încununat de numeroasele premii acordate în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”.

VIRGIL OGĂȘANU Teatrul „Bulandra” patronează Teatrul muncitoresc de pe platforma Măgurele, colectiv cu frumusețe împliniri artistice și numeroase premii în ultimele ediții ale Festivalului național „Cîntarea României”. De acest teatru se ocupă consecvent și cu mult devotament regizorul Petre Popescu. Alți membri ai trupei noastre instruiesc formații teatrale din București și din comunele limitrofe.

Toate aceste activități sînt îndrumate, coordonate și controlate de biroul organizației de bază, care analizează cu seriozitate și deplină responsabilitate felul în care ele se îndeplinesc.

DUMITRU CHESA : Instruirea echipeilor de amatori din teatrele populare și muncitorești, de la casele de cultură și căminele culturale constituie pentru noi un schimb de experiență. Îi învățăm pe artiștii amatori secretele teatrului; dar învățăm și noi de la ei o mulțime de lucruri privind situațiile concrete, de viață, și izbutim astfel să cunoaștem mai bine diversitatea de tipuri umane pe care ie avem de interpretat. Teatrul de comedie patronează echipe de amatori cum sînt cele de la Uzinele „Grivița Roșie”, Banca de investiții, Liceul „Matei Basarab” și altele.

Activitatea noastră nu s-a desfășurat însă numai în Capitală, ci s-a extins și în țară: Teatrul Popular din Buzău, Clubul muncitoresc al Șantierelor navale Clușenița, Căminul cultural din Otopeni.

ION PUNEA : În ideea de a avea o continuitate în muncă, Teatrul „Nottara” se ocupă de mai multă vreme de activitatea artiștilor amatori din sectorul II al

Capitale. Pe lângă statura artistică, participăm totodată și la dotarea din punct de vedere tehnic a scenelor. Cei mai mulți dintre actorii antrenați în această importantă activitate sînt membri de partid. Ei raportează periodic, în cadrul adunărilor de partid, despre munca ce o desfășoară, în un contact direct și permanent cu biroul organizației de bază. Considerăm important ca spectacolele cele mai bune să se prezintă direct muncitorilor, la locul de muncă, adică pe platformele industriale din Capitală și în localitățile unde nu există teatre profesionale. Și în această acțiune, organizația de partid lucrează în strînsă legătură cu conducerea teatrului.

5

NICOLAE DINICĂ În anii care au trecut de la Congresul al IX-lea, în aceste două decenii de cînd la cirna partidului și a țării se află tovarășul Nicolae Ceaușescu, arta teatrală românească a cunoscut un puternic avînt, a realizat spectacole militante, de adevărată semnificație politică, de o înaltă ținută educativă și artistică. Spiritualitatea acestei epoci, exigențele de atîtea ori exprimate de secretarul general al partidului în raport cu repertoriul, cu operele dramatice, au dus la creșterea considerabilă a responsabilității creatorilor, scenele teatrelor reușind să angajeze adevărate dezbateri pe ternele majore ale existenței și construcției socialiste, să cultive tot mai intens umanismul, înaltele sentimente patriotice și cetățenești, să contribuie la formarea unui om nou, superior, în gîndire cît și în comportare.

Teatrul Mic, conform programului său politic, ideologic, artistic, este un teatru politic care pune publicului problemele cele mai profunde și adevărate ale vieții, cu contradicțiile și conflictele ei, cu tot ce înseamnă prefacerea și devenirea omului nou, către care tinde societatea noastră. Ne-am propus și am reușit să realizăm spectacole angajate din punct de vedere politic, cu unele din cele mai inspirate lucrări dramatice originale: **Ca frunza dudului...** de D. R. Popescu, **Niște țărani**, dramatizare de Cătălina Buzoianu după romanul lui Dinu Săraru, **Politica și Treastia gînditoare** de Theodor Mănescu, **Evul mediu întimplător** de Romulus Guga, **Cerul instelat deasupra noastră** de Ecaterina Oproiu și altele.

ION PAVLESCU: În anul în care partidul nostru sărbătorește a 65-a aniversare de la înființarea sa, Teatrul Giulești, numărînd 40 de ani de activitate, raportează conducerii partidului că și-a îndeplinit cu cinste menirea sa de teatru muncitoresc creat în acest regim.

Dar mutațiile fundamentale s-au produs în teatrul nostru în cele două decenii numite cu mîndrie „Epoca Nicolae Ceaușescu”, cînd mișcării artistice din România i s-au creat cele mai optime condiții de manifestare. Într-o asemenea perioadă, de spectaculoase împliniri și biruințe pe toate tărîmurile de activitate, Teatrul Giulești a atins și el cele mai înalte cote calitative, realizînd spectacole a căror valoare o atestă numeroasele premii obținute la cele cinci ediții ale Festivalului național „Cîntarea României”, manifestare unică în lume prin amploarea și conținutul ei, rod al inițiativei personale a președintelui țării.

Numeroase sînt succesele artistice pe care le-am obținut în acești douăzeci de ani, dar succesul de care ne bucurăm cel mai mult este formarea publicului, de la an la an tot mai numeros, mai exigent, mai receptiv și mai sensibil. Pentru toate aceste realizări, în numele organizației de partid, al întregului colectiv artistic, ținem să mulțumim din inimă secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, numit pe drept cuvînt ctitorul României socialiste moderne.

VIRGIL OGĂȘANU Pentru colectivul artistic din Teatrul „Bulandra”, aceste două decenii sînt anii afirmării și ai împlinirii, perioadă care exprimă integral evoluția noastră artistică.

Au fost anii în care trupa noastră a înscris în istoria teatrului românesc spectacole de referință ca: **O scrisoare pierdută**, **Puterea și Adevărul**, **D-ale carnavalului**, **Furtuna**, **Hamlet** și altele.

Au fost anii în care, prin ecoul turneelor din Uniunea Sovietică și Statele Unite, din Iugoslavia și Anglia, din Republica Democrată Germană și Italia, din Ungaria și Olanda, am contribuit la cunoașterea și prețuirea artei românești, a României, în lume.

ION PUNEA: În cele două decenii care s-au scurs de la Congresul al IX-lea al P.C.R., Teatrul „Nottara” și-a amplificat paleta repertorială cu deschideri în primul rînd spre teatrul politic și istoric, spre piesele cu teme de actualitate. El a reușit să se adreseze unui public tot mai larg, care a cuprins mulți tineri, și a organizat un teatru muncitoresc pe platforma industrială Pipera. Colectivul nostru artistic, însuflețit de dorința de a sluji cu devotament și dăruire poporul, a străbătut țara în lung și în lat cu cele mai bune spectacole ale sale și a reușit să reprezinte cu cinste teatrul românesc peste hotare. Trăim un prezent bogat în fapte și împliniri, cu care pe drept cuvînt ne mîndrim, privind totodată cu mare încredere viitorul. Pentru toate acestea sîn-

Cornel Dumitraș, Liana Mărgineanu, Corado Negreanu și Costel Gheorghiu în „Așteptarea începe în zori” de Petru Vintilă, Teatrul Giulești

Elena Gheorghiu, Petre Gheorghiu-Dolj și Maria Goanță în „Politica” de Theodor Mănescu, Teatrul Național din Craiova

tem profund recunoscători tovarășului Nicolae Ceaușescu, Omului care a dat epocii numele său stimat și iubit.

DUMITRU CHESA Doresc să exprim, în numele întregului colectiv al Teatrului de Comedie, recunoștința noastră vic pentru ideile excepțional de valoroase pe care secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, le-a elaborat în cele două decenii, cu privire la orientarea creației literar-artistice românești. Oamenii de cultură, artiștii, inclusiv cei de pe scenele teatrelor, au beneficiat după Congresul al IX-lea de o vastă operă de îndrumare, problemele creației artistice stînd permanent în atenția conducerii partidului nostru.

Datorită acestui fapt, mișcarea teatrală din țara noastră a parcurs un drum ascendent, prin afirmarea unei noi dramaturgii naționale, de o înaltă calitate civică și estetică, secondată de o înnoire vizibilă a artei spectacolului.

VALERIU DOGARU Lăcașul Teatrului Național din Craiova, un lăcaș de care sîntem cu adevărat mîndri, s-a născut de fapt în Epoca Nicolae Ceaușescu, Epocă în care au fost construite și Teatrul Național din București, și cel din Tîrgu Mureș. Nu cred că greșesc cînd afirm că, în cele două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea, aproape toate teatrele au fost reconstruite sau renovate, li s-au modernizat sălile și instalațiile, în așa fel ca ele să răspundă exigențelor tot mai mari ale publicului. Răspunzînd grijii de care s-a bucurat și eforturilor financiare care s-au făcut, Teatrul Național din Craiova s-a străduit să-și onoreze cartea de vizită de Teatru Național prin conținutul politico-ideologic al repertoriului, prin realizările artistice.

De-a lungul întregii sale existențe, dar cu precădere în ultimii douăzeci de ani, în repertoriul său au figurat nenumărate piese românești, piesa politică fiind pe primul plan. Pentru organizația de partid și conducerea teatrului documentele partidului, indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu au însemnat și înseamnă o permanență călăuză, fapt care ne-a ajutat ca spectacolele noastre să se ridice la cote valorice nemaiaținse, iar Teatrul Național din Craiova să-și cîștige un prestigiu binemeritat în lumea artistică a țării.

Recent, în adunarea generală de partid s-a dezbătut un program de măsuri în vederea sărbătoririi a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român. Este un program amplu, bogat în manifestări artistice, cu spectacole cu un pronunțat caracter politic și patriotic, închinat în întregime glorioasei aniversări.

**Convorbiri realizate de
Eugenia BUSUIOCEANU**